

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED, Szerkesztőség: Somogyi uca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, Könyvtár és jegyiroda: Aradi uca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőv. Lipót uca 19. Telefon: 13-06. - Távirati és levélcím: Délmagyarország, Szeged

Péntek, 1937 február 26.

Ara 10 fillér

XIII. évfolyam, 46. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3,20 vidéken és Budapesten 3,00, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 10 fill. Hirdetések elvételre tartják szorint. Megjelentik hétéltő kivételével naponta reggel.

A színházi kultúra vonatai

Azt halljuk, hogy a budapesti színházigazgatók, — az állami színházak igazgatóit sem véve ki sorukból —, igen érdekes és mindenekfelett szellemes tervet terjesztettek a vallás- és közoktatásügyi miniszter elé. A budapesti színházigazgatók a kultuszminiszternek, mint a színházi kultúra legfőbb patronusának támogatását kérik ahhoz az elgondolásukhoz, hogy hétről-hétre az államvasutnak más és más fővonaláról színházi kultúravezet induljon Budapestre. Egyik héten Sopron és Győr, másik héten Pécs, azután Debrecen, Békéscsaba és Szeged kerüljön sorra. Hathetenként visszatérően mindegyik számottevő vidéki város élvezhesse a budapesti színházi kultúrának kedvezményesen áron szolgáltatott gyönyörűségeit. Mert mondani is fölösleges, az egész kitalálásnak az van a hátterében, hogy az államvasut ezeket a színházi kultúravezeteket a filléres vonatok menetjegyfolyamán állítsa be, de az utasok a jegy megváltásán kívül az akcióban részes valamelyik budapesti színház jegyének egyidejű megváltására is köteleztesse őket. Azt hisszük, nem téves a feltevésünk, hogy a terv megvalósítása esetén az akcióhoz zászlólobogató lelkesedéssel volna hajlandó csatlakozni valamennyi budapesti színház igazgatója.

Nem tudjuk, melyik színházi szakember és a magyar színházi kultúrának melyik gyilkosa volt az, aki agyából ezt a tervet kikapartotta. Nem tudjuk, hogy a terv szerzője gondolt-e a budapesti színházi vállalkozók legsajátságosabb üzleti érdekeinek szolgálatán kívül arra is, hogy a magyar vidéken is vannak színházak, amelyek sokkalta nehezebb viszonyokkal, sokkalta erősebben igénybevetett színpadokkal, a pénztelenségnek sokkalta nagyobb mértékével, mindenekfelet pedig egy sokkalta előnyösebb helyzetben levő, sokkalta jobban dőltetett és támogatott fővárosnak versenyével küzdenek. Ezek a színházak boldogok volnának, ha csak egy töredékét tudnák megkapni annak a közpénzekből biztosított támogatásnak, amely az Opera és Nemzeti Színház bevételeinek lényeges alkotó eleme és ezek a színházak soha el nem érhető mesebeli gazdagság és bőség ábrándképeit varázsolnák maguk elé, ha az évnek csak egy hónapjában támaszkodhatnának a közönségnek a budapestihez hasonló széles rétegére és fizetőképességére. De vajon számíthatnak-e ezek a vidéki színházak a fejlődésnek bármely lehetőségére, ha hathetenként intézményesen szípolozzák el a közönséget és a közönségnek a színházi kultúrát fenntartó obulusait? Mert az kétségtelen, hogy egy ilyen budapesti kirándulás, hozzászámítva az egyéb kiadásokat, hetekig tartó összehúzódást és minden kiadástól való tartózkodást jelent odahaza. Ezért tiltakozik a budapesti kedvezményesen utazások és a fővárosnak ebben a formában való favorizálása ellen esztendő óta a vidék egész ipara és kereskedelme.

A színházi kultúravezet még csak terv formájában kísérik. Lehet, hogy az egész terv kísérleti léggömböcske fog maradni ha a vidék egész érdekeltsége idejekorán talpra áll. Ugy tudjuk, a terv még nem jutott

el a kereskedelemügyi miniszteriumig és az államvasutak igazgatóságáig. De a terv már megvan és állást kell foglalni vele szemben, nehogy a vidék, mint olyan sok esetben már történt, befejezett tények elé álltassék. Ugy hisszük, hogy ebben a tiltakozásban a vidéki színházigazgatók maguk mellett fogják találni városaik polgármestereit, közgyűléseit, de legkiváltképpen minden iparost és kereskedőt. Mert senkise képzelje, hogy ezeket a színházi kultúravezeteket a terv kiagyalói olyanformán akarnák indíttatni és visszaindítatni, hogy éppen csak a színházlátogatás ideje teljék ki belőle. Nagyon bölcsen tudják ők, hogy ebben az esetben vajmi gyér számú látogatóra számíthatnának. A vidéki látogató ideje nem merülhet ki a pusztá vonatkozásban. Időt kell adni neki, hogy meglátogathassa a pesti vendéglőket

és kávéházakat, sőt ha van egy kis pénzcskéje, még vásárlásra is teljék ideje. A vonatoknak reggel kell indulni a vidéki végállomásokról, a délelőtti órákban kell megérkezni Budapestre, hogy legalább is a déltől estig terjedő idő a látogatók rendelkezésére állhasson.

Ismételjük: aki azt mondja, hogy ezek a tervezett színházi kultúravezet a kultúrát szolgálják, nem mond igazat. Ezek a vonatok tönkretévői lennének a vidék minden színházi kultúrájának. Együttal kiveséznék a vidék iparát és kereskedelmét. Tiltakozunk ellenük minden erőnkkel. Tiltakozunk pusztá tervük felmerülése ellen is. Tiltakozunk ellenük az egész magyar vidék és tiltakozunk a sokat emlegetett, de még többször megcsufolt gazdasági és kulturális decentralizáció nevében.

A szélsőséges izgatások megfélemezését követelték az ajánlást vita csütörtöki szónokai

A szegedi Turu'-gyűlés visszhangja a képviselőházban

Budapest, február 25. A képviselőház csütörtökön folytatta az ajánlást vitáját. Az első felszólaló Fábrián Béla volt. Általánosságban elfogadja a javaslatot, mert egy lépésnek tekinti a választási visszaélésekkel szemben. Részletesen beszélt a pártszerveződési visszaélésekről. Ne sajátítsák ki az iskolákat, a tisztviselők ne üljenek pártjelvényekkel a hivatalokban. Vallatásszerű kérdőíveket töltsék ki a falu lakosaival s ennek lett a következménye, hogy a falvakban valószínűleg hadiállapot állandósult.

— Azt látjuk — folytatta —, hogy szélsőséges agitáció folyik az országban és ezzel szemben nem állnak ki teljes erővel. Sopronban egy apátplébános párhuzamot vont a bolsevizmus és a nemzeti szocializmus között, kifejtette a nemzeti szocializmus helytelen irányát s azt a beszédet a lapok nem közölhették, mert hivatalos helyről ilyen irányú figyelmeztetést kaptak. Ez mélységesen megrökönytető. Nagyon vigyázzunk, mert a szélsőséges demagógia nem ismer határt. A demagógiát nem lehet jóllakatni.

— A miniszterelnök tiszteletreméltó nyilatkozatokat tesz arra vonatkozólag, hogy a rendbontók ellen a legnagyobb eréllyel fog eljárni, ugyanakkor a mögötte ülő képviselők

elutaznak Szegedre és olyan beszédeket mondanak,

amelyeket mindennek lehet tekinteni, csak a nyugalom biztosítékának nem. A tegnapi esti szegedi Turu'-gyűlésen

Végyváry József

azt hangoztatta, hogy „van egy megoldatlan zsidókérdésünk és van egy másik súlyos kérdésünk, azoknak a kérdése, akik a zsidóknak eladták magukat.”

Festetics Domokos kijelentette,

hogy nem lépnek ki a Népből akkor sem, ha a kormány nem teljesíti kéréseiket, mert helyüket nem akariák átengedni. Nyilatkozott Festetics a zsidókérdésről is. Azt mondta... Festetics Domokos: Azt mondtam, hogy

nem érünk azzal semmit, ha egy szegény vézna kis zsidót leütünk az uccán, hanem ezt szervesen kell elintézni...

Hertelendy Miklós és még többen kiáltják Festetics felé: Ezt jól megmondtad!

Fábrián Béla: Debrecenben, Pécsen, Szegeden és Miskolcon egyszerre indult meg a mozgalom. Végyváry József úgy beszél, mintha tízenöt év óta követelte volna a kormánytól a függő kérdések elintézését és a legnagyobb elkeseredéssel lett volna a Gömbös-kormány politikájának.

Nagyon könnyű egy szál gyufát bedobni a puskaporos hordók közé és robbantani vele.

Azzal fejezte be beszédét, hogy erélyes intézkedésekkel ma még meg lehet védelmezni az országot.

A következő felszólaló Kertész Miklós volt, aki a diktatórikus törekvések ellen beszélt, majd pedig megemlékezett

a pécsbányatelepi véres eseményekről.

— Azt kell tapasztalnunk, hogy milyen olcsó az emberélet!

Buchinger Manó: Kétségbeesett emberek odadobják az életüket!

Kertész Miklós: Az emberek nem hallgatnak az okos figyelmeztetésre, mert éheznek, nyomorognak és nem hajlanak azok szavára, akikről azt hiszik, hogy nem nélkülöznek úgy, mint ők. Ebből azonban nem következik az, hogy szociális kérdéseket ilyen kegyetlen és véres módon lehessen elintézni.

Rupert Rezső: A miniszterelnök megnyugtató kijelentéseinek gyakorlati következményei nem lettek. A szélsőbal és a szélsőjobb között egyetlen különbség a zsidókérdés. Nem érti, mi az oka annak, hogy

Festetics Sándor gróf valószínűleg immunitást élvez a forradalmi izgatásban.

Ő már találkozott ezzel a Catilinával 1919. távasszán, a kommün kitörése előtt, amikor egy